

Z cyklu GIODO radzi...Nie pozostawiaj dowodu tożsamości w zastaw!

Z niepokojem stwierdzamy, iż praktyki dotyczące zatrzymywania dowodów osobistych w zastaw nadal są stosowane. Podczas wizyty w jednej z Wrocławskich kręgielni, zażądano od klientów tejże kręgielni pozostawienia dowodów osobistych w zastaw za wynajem toru do gry. Jak okazało się większość z nich bez zastanowienia oddała swój dowód, nie patrząc na ewentualne konsekwencje swojego działania. Przypominamy - NASZE DANE NASZA WŁASNOŚĆ- zapraszamy do zapoznania się z treścią artykułu "Nie zostawiaj dokumentów tożsamości w zastaw"!

Nie pozostawiaj dokumentów tożsamości w zastaw!

Nie szastaj nazwiskiem!

Dowód osobisty, paszport, karta pobytu oraz jak praktyka pokazała prawo jazdy lub książeczka wojskowa to podstawowe dokumenty służące do poświadczenia tożsamości, czyli naszych danych osobowych. Jak często zastanawiamy się nad konsekwencjami ich zgubienia lub przekazania osobie nieupoważnionej? Wbrew pozorom ta dość błaha sytuacja może

spowodować sporo kłopotów.

Posłużenie się naszym dokumentem tożsamości przez osoby nieupoważnione, może skutkować wieloma nieprzyjemnymi sytuacjami. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż np. dzięki naszemu dowodowi osobistemu lub na podstawie jego kserokopii osoba posiadająca takie dane może uzyskać kredyt, pożyczkę, wykonać zakupy na raty, wynająć mieszkanie lub nawet założyć działalność gospodarczą. Zdarzały się również przypadki, w których kradziono samochody wypożyczone na uzyskany dokument tożsamości.

Z raportu InfoDok

przygotowanego przez Związek Banków Polskich wynika, że w I kwartale 2016 roku udaremniono 1.525 prób wyłudzenia kredytów na łączną kwotę 67 mln złotych. Bez wątpienia dane te robią wrażenie, a niestety zainteresowanie i skala przestępstw w tej tematyce z roku na rok rośnie.

Oto najczęstsze przypadki,

w których dochodzi do utraty naszej tożsamości:

- kradzież lub zgubienie dokumentów tożsamości,
- dobrowolne przekazanie dokumentu tożsamości innej osobie, np. w zastaw za wypożyczony sprzęt sportowy na wakacyjnym urlopie,
- w wyniku wymogu kserokopii dowodu w ofercie rekrutacyjnej,
- poprzez wykonanie kserokopii w procesie podpisywania umowy, czy zakupu towaru.
- w zastaw za zrobione zakupy w małych sklepach spożywczych,
- w wyniku opublikowanych zdjęć dokumentów tożsamości na portalach społecznościowych.

Jak w takim razie możemy się uchronić od niechcianej przez nas utraty tożsamości?

W świetle powyższych przykładów warto mieć świadomość kto może od nas wymagać okazania dokumentu potwierdzającego naszą tożsamość.

Kto może żądać od nas okazania dowodu tożsamości?

Sam GIODO, dr Edyta Bielak-Jomaa, nie określa jednoznacznie, kto może zażądać od nas okazania dowodu tożsamości. Zgodnie z jej opinią, dokument potwierdzający tożsamość winien służyć jedynie potwierdzeniu informacji lub uprawnień nań zawartych (np. uprawnienia do prowadzenia pojazdów silnikowych).

Zgodnie z art. 112 b ustawy o prawie bankowym z dnia 29 sierpnia jedynym organem uprawnionym do kserowania dokumentu tożsamości są banki. Inne instytucje, które dokonują przepisywania danych z dokumentu lub kopiowania naszego dokumentu tożsamości, muszą legitymować się jedną z przesłanek legalności przetwarzania, które dla danych tzw. zwykłych (jak np. imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL) określone zostały w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 wskazanej ustawy o ochronie danych osobowych.

Zgodnie z jej treścią przetwarzanie danych

jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy:

- osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych,
- jest to niezbędne dla zrealizowania, uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa,
- jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą,
- jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego,
- jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Uzyskanie dokumentu tożsamości przez osoby nieupoważnione

może skutkować:

- podrobieniem dowodu osobistego w celu realizacji różnych czynności prawnych,
- prowadzeniem fałszywej działalności biznesowej i wyłudzeniem np. zwrotu podatku,
- założeniem konta bankowego z wykorzystaniem skradzionych danych,
- wynajęciem mieszkania lub pokoju hotelowego w celu kradzieży wyposażenia,
- kradzieżą wypożyczonego samochodu i innych przedmiotów,
- zawarciem umowy z operatorem telekomunikacyjnym,

- dokonywaniem różnego rodzaju zakupów,
- wciągnięciem w proces prania brudnych pieniędzy,
- założeniem fałszywego konta internetowego lub fałszywego profilu,
- umieszczaniem w sieci bądź dystrybucją obraźliwych opinii lub komentarzy w imieniu osoby, której dokument skradziono.

Co zrobić w przypadku kradzieży lub zgubienia dokumentu tożsamości?

Pierwsza myśl, która każdemu przychodzi do głowy to zgłoszenie zaistniałej sytuacji na policję. Czy jest to jednak wystarczające?

Oczywiście należy wykonać tę czynność w przypadku kradzieży dokumentu jednak w pierwszej kolejności powinno się jak najszybciej wyłączyć nasz dowód z obiegu, aby uniemożliwić dalsze posługiwanie się nim. W tym celu najlepiej skorzystać z opcji zastrzegania dokumentu na stronie www.bik.pl. Jest to usługa bezpłatna, realizowana online - wystarczy jedno kliknięcie a informacja o zastrzeżeniu w ciągu kilku minut dociera do wszystkich banków w Polsce. Aby móc zastrzec dokument trzeba wcześniej założyć konto w portalu BIK. Dzięki takiej rejestracji potwierdzamy swoją tożsamość - zastrzec można bowiem tylko ten dokument, który został zweryfikowany w procesie zakładania konta. W związku z tym warto posiadać takie konto na stronie BIKu nawet profilaktycznie, by w przyszłości zapobiec wykorzystaniu naszego dokumentu tożsamości.

W przypadku, gdy nie jesteśmy posiadaczami takiego konta powinniśmy niezwłocznie zwrócić się do banku z informacją o utracie dokumentu. W takim przypadku zostanie on zarejestrowany w Systemie Dokumentów Zastrzeżonych, a tym samym nikt w żadnym banku nie weźmie już pożyczki, nie założy rachunku, ani nie dokona jakiegokolwiek innej czynności powołując się na utracony przez nas dokument. Najlepiej udać się do banku, w którym sami mamy konto, jednak część tego rodzaju instytucji przyjmuje takie zgłoszenia także od osób nie będących ich klientami. Warto wiedzieć, że z tego systemu korzystają nie tylko banki, ale także inne podmioty, np. operatorzy telekomunikacyjni. W ten sam sposób możemy zgłosić nie tylko dowód osobisty ale także prawo jazdy lub paszport.

Ważnym krokiem, który należy wykonać, jest również zgłoszenie utraty dokumentu organowi, który go wydał. W przypadku dowodu osobistego najprawdopodobniej będzie to urząd gminy lub miasta, w przypadku prawa jazdy starostwo powiatowe, natomiast gdy zaginie nasz paszport, powinniśmy to zgłosić do urzędu wojewódzkiego. Dopełniając ww. formalności, możemy być pewni, że nikt nie zarzuci nam niedochowania staranności z tego tytułu.

Jakie są skutki karne posiadania cudzego dowodu osobistego?

Każda kradzież, również kradzież dokumentów tożsamości stanowi przestępstwo. Zgodnie z art. 278 Kodeksu karnego (kk) może ono skutkować karą pozbawienia wolności od 3

miesiące do 5 lat. Jeśli dokument zostanie przywłaszczony, np. znaleziony przez kogoś po tym, jak go zgubimy i wykorzystany przeciwko nam, grozi za to kara do 3 lat pozbawienia wolności (art. 284 kk).

Samo już jednak posługiwanie się *“dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe”* stanowi przestępstwo z art. 275 kk, zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 2. Ponadto, jeśli osoba, która ukradła bądź przewłaszczyła dokument, sprzeda go lub odda osobie trzeciej, może podlegać karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 274 kk).

Podsumowując, nie zapominajmy o wadze posiadanych przez nas dokumentów. Uniknięcie problemów związanych z ich utratą nie jest bowiem zadaniem łatwym. Warto zatem zawczasu zadbać o to, aby przechowywać je w bezpiecznym miejscu, a udostępniać jedynie osobom do tego upoważnionym.

źródło:

https://wtb.org.pl/pod-zastaw?gclid=CL27_ITovNQCFYEL0wod8IAJZQ

14-06-2017

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

[Wszystkie aktualności](#)